

Spis treści

WSTĘP	9
CECYLIA KRASICKA Kresy Wschodnie – 600 lat historii całej Polski	11
MEDARD MASŁOWSKI Powitanie uczestników Konferencji	14
Informacja o dotychczasowej działalności na rzecz Polonii i Polaków za granicą.....	19
PAWEŁ JUSZKIEWICZ Uniwersyteckie Koło Naukowe Miłośników Ziemi Kresowych.....	22
Wykład inauguracyjny	
DARIUSZ MATELSKI Utracone dziedzictwo kultury polskiej na dawnych Kresach Wschodnich Rzeczypospolitej.....	23
Rozdział I	
KRESY WSCHODNIE W ŹRÓDŁACH HISTORYCZNYCH	
ZBIGNIEW CHMIEL Zwieńczenie procesu kształtowania się kresowych rezydencji magnackich typu <i>palazzo in fortezza</i>	57
ADRIANA GARBATOWSKA Przesiedleńcy z Kresów Wschodnich pod Pleszewem.....	69
DZMITRY ZVANAROU Uchodźcy polscy w latach pierwszej wojny światowej. Polskie organizacje ratownicze w Imperium Rosyjskim.....	79
MAGDALENA ZDRENKA-CIAŁKOWSKA Reklama w przedwojennym Lwowie	89
ELŻBIETA NADTOCZY Stosunek do cudzoziemców i różnowierców w WKŁ w XVI w. w świetle Statutów Litewskich.....	96

ANNA WOJCIESZCZYK	
Dokumenty Archiwum Państwowego w Brześciu jako źródło do historii miasteczek województwa poleskiego w latach 1921–1939.....	104
VIKTORIA DZIANISAVA	
Zespół archiwalny <i>Могилевский магистрат 1577–1772</i> jako źródło do badań funkcjonowania samorządu i kancelarii miejskiej w XVIII wieku	111
JULIA HALICKA	
Szkolnictwo średnie mniejszości polskiej w okręgu Kamieniec Podolskim w latach 20. XX wieku.....	117
 Rozdział II	
WYBITNE POSTACI Z KRESÓW WSCHODNICH, ICH DZIAŁALNOŚĆ I SPUŚCIZNA	
BOŻENA KOSZEL-PLESKACZUK	
Biografia Pawła Jasienicy, działalność społeczno-polityczna oraz znaczenie jego twórczości	125
HELENA POLISZCZUK-ZIEMIŃSKA	
Teodor Tomasz Jeż nieznany. Etnograficzny wymiar „rusińskich” powieści autora.....	136
PAWEŁ ŚLAZA	
Filip Felicjan Szumborski (1771–1851), greckokatolicki biskup chełmski.....	148
DARIUSZ TAŻBIREK	
Narcyz hr. Olizar i jego działalność na Sejmie w czasie powstania listopadowego 1830–1831.....	164
GRAŻYNA SKIERŚ	
Witold Krupowicz z Lidy – żołnierz Armii Krajowej, Sybirak, aktywny Kresowiak.....	174
 Rozdział III	
DYLEMATY TOŻSAMOŚCIOWE I JĘZYKOWE NA KRESACH	
BARBARA GRABOWSKA	
Obszary uwarunkowań poczucia tożsamości i zachowań tożsamościowych polskiej mniejszości w Republice Białorusi	183
ANNA NAUMIECKA	
Tożsamość i trudności adaptacyjne Polaków z Kazachstanu	201
ANA OKUSKAITE	
Dylematy tożsamościowe studentów polonijnych studiujących w Polsce.....	217

RENATA KOMINCZ	
Język polski na ziemi lidzkiej i ludzie stamtąd	223
IRENA MAKSIMOWICZ	
Sytuacja Polaków na Białorusi pod koniec lat 80. ubiegłego wieku oraz obecny stan polszczyzny na przykładzie języka ludzi starszych.....	230

Rozdział IV

PRASA I WYDAWNICTWA POLSKIE NA WSCHODZIE

NINA ZIELIŃSKA	
„Ku wolności!” – prasowe inicjatywy wydawnicze w obronie polskości na Kresach	237
MICHAŁ STARCZEWSKI	
Idea „Nowej Polski” w środowisku lwowskich narodowych demokratów. Racjonalna kolonizacja w duchu narodowym.....	249
JULIA IVANOVA	
Gazeta „Pierwsze Kroki” wydawana przez lokalną organizację społeczną Narodowo-Kulturalna Autonomia Polaków m. Ułan-Ude „Nadzieja” – polonijna inicjatywa wydawnicza na Syberii.....	257

Rozdział V

DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACJI POLSKICH I POLONIJNYCH

VITALIJ KŁOCZYŃSKI	
Realizacja Karty Polaka na Kresach Wschodnich w latach 2008–2010 ...	271
OLGA JOBCZYŃSKA	
Działalność Związku Polaków „Polonia” w Estonii.....	281
PAWEŁ JUSZKIEWICZ	
Kryzys Związku Polaków na Białorusi w latach 2005–2010 i jego konsekwencje dla stosunków polsko-białoruskich.....	288
JULIA UMAŃSKA	
Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej w Żytomierzu – formy i efekty pracy	305
ALEKSANDER OLSZEWSKI	
Działalność amatorskich zespołów odwołujących się do polskiej kultury kresowej na przykładzie ludowego zespołu polskiej pieśni „Kresowiaci”	315